

FINANCIAL LITERACY
THROUGH PUBLIC
LIBRARIES

Finančno znanje na dosegu roke. Kako zagotoviti uspešno izobraževanje ?

Spletni seminar 2: za knjižničarje izobraževalce finančne pismenosti

Predstavitev: **Milena Bon** (avtor Piotr Henzler)
Moderator: **dr. Alenka Kavčič**

Strokovnjak

Piotr Henzler

Izobraževalec, trener in strokovnjak povezan s Fundacijo akademije civilnih organizacij. Specializiran je za področje izobraževanja odraslih - v učilnici, na daljavo in za kombinirano učenje. Tematska področja: vključevanje prebivalcev v delovanje, javno in družbeno sodelovanje, upravljanje nevladnih organizacij, uporaba digitalnih tehnologij in izobraževanje izobraževalcev.

Trener in član nevladne organizacije Združenja trenerjev STOP.

Program spletnega seminarja

- 01** Uvod
- 02** Izobraževalni model
- 03** Izobraževanje za izobraževalce
- 04** Izobraževanje za uporabnike knjižnic
- 05** Priporočila

**FINANCIAL
LITERACY
THROUGH
PUBLIC
LIBRARIES**

Uvod

Koga želimo izobraziti?

Končni uporabnik

STATUS:

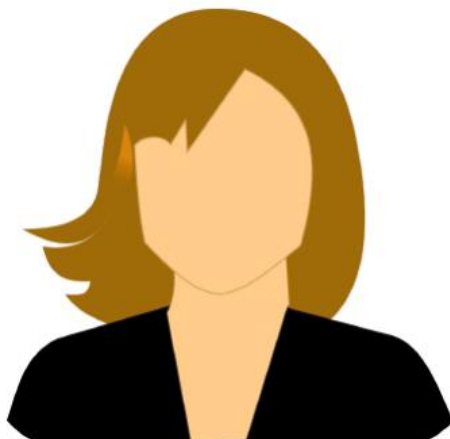
upokojenec,
starejši odrasli.

PRIČAKOVANJA:

- izboljšanje znanj s področja financ,
- izboljšanje finančne situacije.

STRAHOVI:

“To je pretežko zame.”
“So ljudje, ki me želijo opehariti preko spleta.”
“Finančno izobraževanje je le za premožne ljudi.”

IME:

SPOL: ženski

STAROST: 50+, 60+?

ZNANJE S PODROČJA

FINANC:

- na nizki ravni,
- izkušnje z gotovino in predvidoma osnovnim bančnim računom.

IZOBRAŽEVALNE POTREBE:

niso znane.

DRUGE POTREBE:

- druženje z drugimi ljudmi,
- stran od doma.

Izobraževalec

STATUS

knjižničar

PRIČAKOVANJA

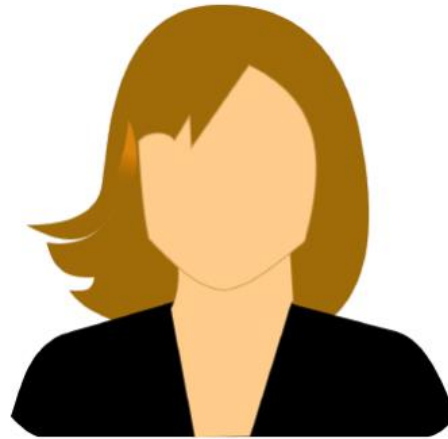
- ponuditi uporabnikom učinkovite tečaje/ usposabljanje,
- pomagati končnim uporabnikom.

STRAHOVI:

“Nisem strokovnjak s področja financ.”

“Nisem izobraževalec.”

“Rad bi se izognil diskreditaciji.”

IZOBRAŽEVALNE POTREBE:

usposobiti se za učinkovito vodenje tečajev.

DRUGE POTREBE:

?

IME:

SPOL: ženski

STAROST: 50+, 60+?

ZNANJE S PODROČJA

FINANC:

- povprečno,
- lahko se izboljša.

Zgodovina metodologije

- Andragogika, pravila učenja odraslih.
- Pristop s kombiniranim učenjem.
- Izmenjava izkušenj projektnih partnerjev.
- „*O finansach... w bibliotece*” – „O financah ... v knjižnici” – Poljski projekt iz leta 2012.

Ali smo izpustili kakšno pomembno informacijo?

Prosimo, zapišite v pogovornem oknu.

**FINANCIAL
LITERACY
THROUGH
PUBLIC
LIBRARIES**

Izobraževalni model

Dejavniki učnega okolja

Dejavniki učnega okolja

Občutek skupnosti

Odrasli se želijo učiti v skupini, vendar v skupini, ki jim daje občutek skupnosti/varnosti. Morda imajo skupni cilj, skupne interese, kraj bivanja, pa tudi medsebojne odnose, dobro vzdušje in zaupanje.

Dejavniki učnega okolja

Skupinska dejavnost

omogoča učinkovitejše učenje. Potrebne so različne dejavnosti, zlasti tiste, ki vsiljujejo stike znotraj skupine - skupno delo, izmenjava idej, sklepi. Včasih je koristna tudi telesna aktivnost - ne nujno telesne vaje, ampak mogoče spreminjanje lokacije/gibanje.

— Dejavniki učnega okolja

Občutek varnosti

Odrasli se učijo, ko se počutijo varne. Ko vedo, da so lahko “oni sami”, govorijo iskreno in odkrito, delijo svoje dvome, priznajo nevednost, se motijo. Ko vedo, da jih spoštujejo in njihovo dostojanstvo ni ogroženo. Ne pozabite tudi na fizične vidike varnosti!

Dejavniki učnega okolja

Nagrajevanje

Ljudje se učinkovito učijo, ko vedo, da bodo prejeli nagrado. Morda je to izvedba izobraževalnega cilja (vem več, lahko naredim kaj novega), vendar to ni edina možnost. Nagrada je lahko lep, skupaj preživet čas ali zavedanje, da bo usposabljanje izboljšalo poklicni ali zasebni položaj udeležencev. Vsak človek ima neko vizijo svoje "nagrade" za učenje.

Dejavniki učnega okolja

Učenje odraslih po Malcolm Knowlesu

1

2

3

4

5

6

Ključna načela učenja odraslih po Malcolm Knowlesu

1

Samo-koncept – Človek se skozi odraščanje, dozorevanje spreminja iz odvisnega v vse bolj samostojnega posameznika.

2

3

4

5

6

Ključna načela učenja odraslih po Malcolmu Knowlesu

1

Samo-koncept – Človek se skozi odraščanje, dozorevanje spreminja iz odvisnega v vse bolj samostojnega posameznika.

2

Predhodne izkušnje – Človek si med dozorevanjem nabira vse več izkušenj, ki postajajo pomemben vir učenja.

3

4

5

6

Ključna načela učenja odraslih po Malcolm Knowlesu

1

Samo-koncept – Človek se skozi odraščanje, dozorevanje spreminja iz odvisnega v vse bolj samostojnega posameznika.

2

Predhodne izkušnje – Človek si med dozorevanjem nabira vse več izkušenj, ki postajajo pomemben vir učenja

3

Pripravljenost za učenje – Ko človek dozori, se uči zaradi lastnega razvoja in aktivnega delovanja v družbi.

4

5

6

Ključna načela učenja odraslih po Malcolmu Knowlesu

1

Samo-koncept – Človek se skozi odraščanje, dozorevanje spreminja iz odvisnega v vse bolj samostojnega posameznika.

2

Predhodne izkušnje – Človek si med dozorevanjem nabira vse več izkušenj, ki postajajo pomemben vir učenja

3

Pripravljenost za učenje – Ko človek dozori, se uči zaradi lastnega razvoja in aktivnega delovanja v družbi.

4

Časovni vidik – Ko človek odrašča, se povečuje njegova potreba po takojšnji uporabi novo pridobljenega znanja ali spretnosti.

5

6

Ključna načela učenja odraslih po Malcolmu Knowlesu

1

Samo-koncept – Človek se skozi odraščanje, dozorevanje spreminja iz odvisnega v vse bolj samostojnega posameznika.

2

Predhodne izkušnje – Človek si med dozorevanjem nabira vse več izkušenj, ki postajajo pomemben vir učenja

3

Pripravljenost za učenje – Ko človek dozori, se uči zaradi lastnega razvoja in aktivnega delovanja v družbi.

4

Časovni vidik – Ko človek odrašča, se povečuje njegova potreba po takojšnji uporabi novo pridobljenega znanja ali spretnosti.

5

Usmerjenost/Orientiranost na učenje – Pripravljenost odraslih na učenje pogosto izhaja iz konkretnih potreb, zato so bolj usmerjeni v življenjsko ali problemsko kot predmetno učenje.

6

Ključna načela učenja odraslih po Malcolmu Knowlesu

1

Samo-koncept – Človek se skozi odraščanje, dozorevanje spreminja iz odvisnega v vse bolj samostojnega posameznika.

2

Predhodne izkušnje – Človek si med dozorevanjem nabira vse več izkušenj, ki postajajo pomemben vir učenja

3

Pripravljenost za učenje – Ko človek dozori, se uči zaradi lastnega razvoja in aktivnega delovanja v družbi.

4

Časovni vidik – Ko človek odrašča, se povečuje njegova potreba po takojšnji uporabi novo pridobljenega znanja ali spretnosti.

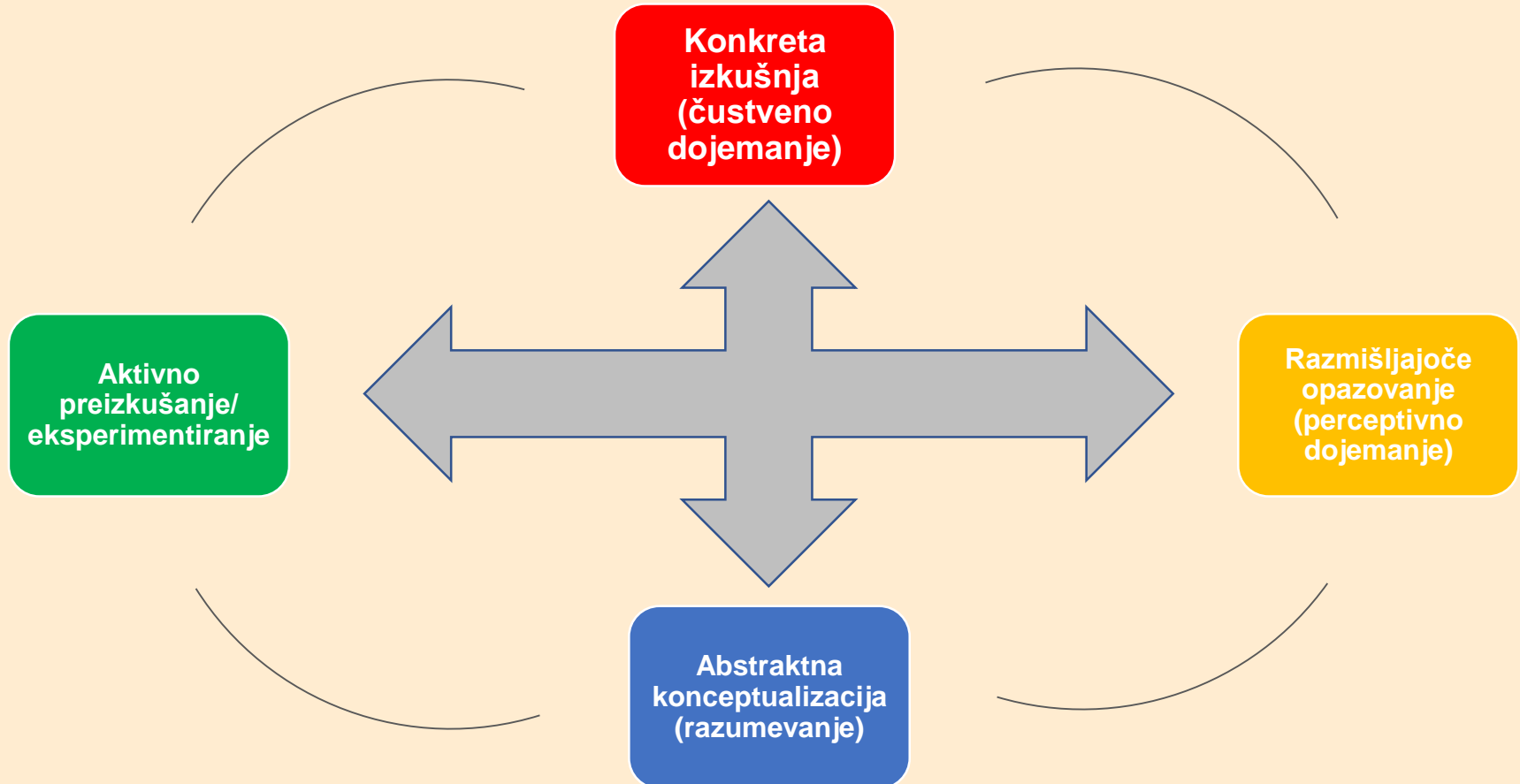
5

Usmerjenost/Orientiranost na učenje – Pripravljenost odraslih na učenje pogosto izhaja iz konkretnih potreb, zato so bolj usmerjeni v življenjsko ali problemsko kot predmetno učenje.

6

Motivacija za učenje – Pri odraslih je motivacija za učenje notranja.

Model iskustvenega učenja

Konkretna izkušnja

Udeleženci se vključijo v neko resničnost - včasih se spopadejo s težavo, ki je neposredno povezana s predmetom usposabljanja oziroma je popolnoma abstraktna.

Ta stopnja je zasnovana tako, da "občutijo" položaj, opravijo nalogo, prevzamejo vlogo itd. Na izkušnji lahko gradite nadaljnje učenje in njegov razvoj.

Razmišljajoče opazovanje

Glede na predmet izkušnje lahko opazimo različne vidike:

- spoznanja ali razmišljanja določenih ljudi (npr.: "Kako ste se počutili med nalogo? Vam je bilo prijetno ali ne?", ali "Navedite, kateri del naloge je bil za vas lahek in kateri težek");
- lahko gre tudi za opazovanje celotne skupine - „Naredite seznam najpomembnejših razlogov, zakaj je bila vaša skupina uspešna pri tej nalogi?“).

Gre za presojo izkušnje in čas, da razmislimo, kaj se je zgodilo med izkušnjo, in tudi, da sprejmemo mnenja drugih ljudi o tej temi - tudi to je lahko učenje!

Abstraktna konceptualizacija

Bistvo te stopnje je:

- izpeljati sklepe iz izkušenj in opazovanj ter "oblikovati teorijo" ali
- dopolniti prejšnja dejstva s točno določeno mero znanja.

Lahko je nekaj, kar so ustvarili izvajalec oziroma udeleženci tečaja.

Bis
izk
pre
zna

Če
odp
a/ r
ki b

b/ c
bar

Uč
pos
Lah
so

Aktivno preizkušanje / eksperimentiranje

Je zadnja stopnja Kolblovega kroga. Je trenutek, ko morate razmišljati, kako uporabiti nova znanja/veščine v praksi. Razmisliti o njihovi uporabi ali jih uporabiti. Takoj v knjižnici ali v “resničnem življenju”, izven učilnice.

Najkrajši opis, zelo pomemben je trenutek 😊

Kateri je vaš najljubši del učenja?

Vprašalnik

Vloga izobraževalcev in Kolbov učni krog

— Kombinirano učenje - prednosti

- Zelo učinkovito učenje.
- Prihranek časa in denarja.
- Privlačno / inovativno za uporabnike / udeležence.
- Interaktivno in spodbujevalno.
- Prilagojen tempo učenja.
- ???

**FINANCIAL
LITERACY
THROUGH
PUBLIC
LIBRARIES**

Izobraževanje za izobraževalce

Izobraževanje za izobraževalce

- e-tečaj za knjižničarje, ki bodo izvajali finančno izobraževanje za uporabnike v splošnih knjižnicah (5 modulov);
- v učilnici - program usposabljanja za izvajanje tečajev (8 modulov x 90 minut);
- spletni seminarji: kako uporabljati platformo FINLIT.eu, kaj obravnavamo v projektu, cilji finančnega izobraževanja, koristi tečajev za knjižnice in prebivalce.

Cilji spletnih tečajev

- Pridobivanje znanja za izobraževanje/poučevanje odraslih.
- Razširitev znanja o ustvarjanju učnih situacij.
- Dvig znanja o učnih stilih in vlogah izobraževalcev.
- Dvig znanja o orodjih in tehnikah, ki podpirajo izobraževanje odraslih.

Spletni tečaj - vsebina

Vsebina tečaja

Tečaj o izobraževanju odraslih je razdeljen na 6 modulov. Uporabite lahko katerikoli modul. Priporočamo, da upoštevate predlagani vrstni red.

Seznam modulov:

- Kako se odrasli učijo: uvod v poučevanje odraslih
- Preproste rešitve za boljše sodelovanje
- Reševanje konfliktov
- Uporabna spletna orodja za izobraževanje odraslih na področju razvoja finančne pismenosti
- Etični kodeks izobraževalcev na področju izobraževanja za razvoj finančne pismenosti

David A. Kolb in njegov prispevek

Obstaja veliko modelov, vzorcev in teorij o tem, kako 'bolje' izobraževati odrasle. Med njimi velja posebno pozornost nameniti **Davidu Kolbu**, ki sodi med najpomembnejše osebnosti s področja andragogike.

Kdo je David A. Kolb? Zasnoval je zelo priljubljen model učenja odraslih, tipologijo učnega kroga in stilov učenja.

Kaj vpliva na učinkovitost učenja odraslih? Na naslednji prosojnici si oglejte učne stile in dejavnike vpliva na učenje odraslih.

Ključna načela učenja odraslih

Učno okolje, pojmovano kot prijazno okolje za učenje, je pomembno za vse, ne glede na starost ali življenjske izkušnje. Kadar razmišljamo o izobraževanju odraslih, se moramo zavedati, da obstajajo določena pravila, ki omogočajo lažje in učinkovitejše učenje.

Kliknite na številke, če želite spoznati ključna načela učenja odraslih, ki jih je definiral Malcolm Knowles, ki velja za enega od pionirjev te znanosti.

Vir: Malcolm Knowles, *The Adult Learner: A Neglected Species*, Gulf Publishing Company, Houston 1973

<http://infed.org/mobi/andragogy-what-is-it-and-does-it-help-thinking-about-adult-learning/>

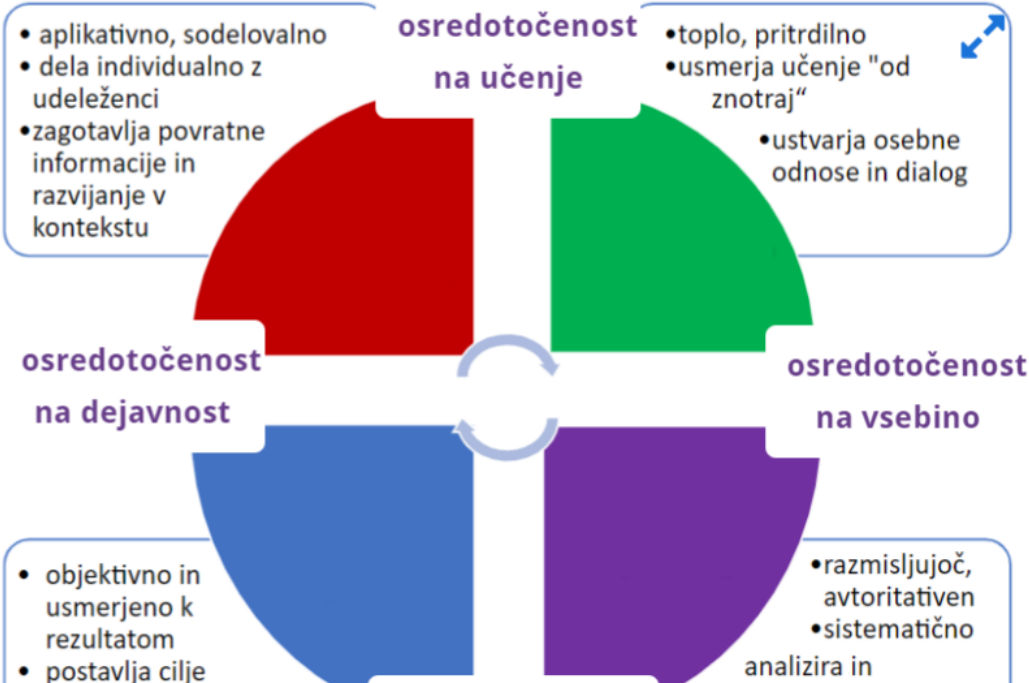

Proučite spodaj navedene štiri vloge in povlecite vsak gumb na ustrezno mesto na shemi. Preberite kratke opise. Ko ste pripravljeni, kliknite »preveri«.

vodja izobraževanja

**izobraževalec,
spobujevalec
učnja**

**strokovnjak za
področje**

Tečaj v živo v učilnici/knjižnici - vsebina

Izobraževalni cilji usposabljanja:

- povečati spretnosti izobraževalcev,
- osvežiti znanje izobraževalcev o izobraževanju odraslih, metodah vključevanja in etičnih vidikih programa,
- seznaniti izobraževalce z e-izobraževalno platformo kot izobraževalnim orodjem.

Program:

- seznanjanje z udeleženci in njihovimi potrebami,
- doseganje dogovora in reševanje konfliktov,
- postavljanje vprašanj in druga komunikacijska orodja,
- platforma za e-učenje - „vkrcanje“.

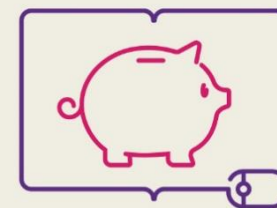

**FINANCIAL
LITERACY
THROUGH
PUBLIC
LIBRARIES**

Izobraževanje uporabnikov splošnih knjižnic

Moduli FINLIT – osnovna raven

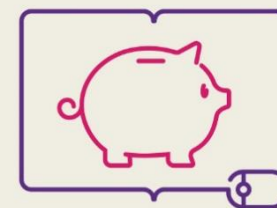
1. Finančno načrtovanje in osebni proračun
2. Finančni sistem
3. Krediti in posojila
4. Zavarovanja
5. Varstvo potrošnikov in njihove pravice
6. Centralna/Narodna banka (brez SLO)

**FINANCIAL
LITERACY
THROUGH
PUBLIC
LIBRARIES**

Tečajni moduli FINLIT – napredna raven

1. Spletno bančništvo
2. Spletno nakupovanje
3. Varnost financ na spletu
4. Varčevanje in naložbe
5. Dedovanje
6. Zaslужek v pokoju

**FINANCIAL
LITERACY
THROUGH
PUBLIC
LIBRARIES**

Kako je zglenda tečaj?

Photo: Municipality
Library in Morag, Poland

1. sklop (pribl. 65 min) - Finančno načrtovanje kot instrument za doseg osebni finančnih ciljev.

Naslov sklopa	2. Finančno načrtovanje kot instrument za doseg naših osebni ciljev.				
Izobraževalni cilji tečaja	<p>Na tečaju bodo udeleženci izvedeli več o:</p> <ul style="list-style-type: none"> • finančnem načrtovanju; • postopku finančnega načrtovanja; • osebni finančnih ciljih in o tem, zakaj jih je potrebno prednostno določati; • oceni trenutne osebne finančne situacije; • obsegu finančnega načrta: iskanje najboljše strategije in finančnih instrumentov za doseg svojih ciljev s pomočjo varčevanja in zaščito imetja z zavarovanjem. 				
Stopnja učenja v Kolbovem krogu	Opis dejavnosti	Načrtovan čas izvedbe	Številka prosojnic v spletnem tečaju	Učni pripomočki	Dodatne opombe
Konkretna izkušnja	<p>Udeležence prosite, da razmislijo, kako si predstavljajo svoje življenje čez eno leto, pet let ali več.</p> <p>Vprašajte jih, kaj bi želeli (doseči), ali imajo določene cilje, kakšne so njihove potrebe. Prosite jih, da na list papirja zapišejo enega ali več svojih ciljev oziroma jih narišejo.</p> <p>Zberite liste in jih nalepite na velik papir/flipchart ali na tablo.</p> <p>S skupino se pogovorite o tem, če je za uresničitev njihovih ciljev oziroma izpolnitev potreb potreben denar ali ne. Navedete lahko primere ciljev, za katere ne potrebujete denarja - na primer izguba teže ali izboljšanje odnosov s sosedi.</p>	5 minut	11-12	listi papirja formata A4 ali manjši listi papirja, pisala, velik list papirja/flipchart ali tabla.	
Razmišljajoče opazovanje	<p>Pojasnite, da so cilji, za katere potrebujete denar, finančni cilji.</p> <p>Za njihovo uresničitev potrebujete finančni načrt. To je tema tega tečaja.</p>	5 minut			

1. sklop (pribl. 65 min) Finančno načrtovanje kot instrument za doseg osebni finančnih ciljev.

Naslov sklopa	2. Finančno načrtovanje kot instrument za doseg naših osebnih ciljev.				
Izobraževalni cilji tečaja	Na tečaju bodo udeleženci izvedeli več o: <ul style="list-style-type: none">• finančnem načrtovanju;• postopku finančnega načrtovanja;• osebnih finančnih ciljih in o tem, zakaj jih je potrebno prednostno določati;• oceni trenutne osebne finančne situacije;• obsegu finančnega načrta: iskanje najboljše strategije in finančnih instrumentov za doseg svojih ciljev s pomočjo varčevanja in zaščito imetja z zavarovanjem.				
Stopnja učenja v Kolbovem krogu	Opis dejavnosti	Načrtovan čas izvedbe	Številka prosojnic v spletnem tečaju	Učni pripomočki	Dodatne opombe
Konkretna izkušnja	<p>Udeležence prosite, da razmislijo, kako si predstavljajo svoje življenje čez eno leto, pet let ali več.</p> <p>Vprašajte jih, kaj bi želeli (doseči), ali imajo določene cilje, kakšne so njihove potrebe. Prosite jih, da na list papirja zapišejo enega ali več svojih ciljev oziroma jih narišejo.</p> <p>Zberite liste in jih nalepite na velik papir/flipchart ali na tablo.</p> <p>S skupino se pogovorite o tem, če je za uresničitev njihovih ciljev oziroma izpolnitev potreb potreben denar ali ne. Navedete lahko primere ciljev, za katere ne potrebujete denarja - na primer izguba teže ali izboljšanje odnosov s sosedi.</p>	5 minut	11-12	listi papirja formata A4 ali manjši listi papirja, pisala, velik list papirja/flipchart ali tabla.	
Razmišljajoče opazovanje	<p>Pojasnite, da so cilji, za katere potrebujete denar, finančni cilji.</p> <p>Za njihovo uresničitev potrebujete finančni načrt. To je tema tega tečaja.</p>	5 minut			

1. sklop (pribl. 65 min) Finančno načrtovanje kot instrument za doseg osebni finančnih ciljev.

Naslov sklopa	2. Finančno načrtovanje kot instrument za doseg naših osebnih ciljev.				
Izobraževalni cilji tečaja	Na tečaju bodo udeleženci izvedeli več o: <ul style="list-style-type: none">• finančnem načrtovanju;• postopku finančnega načrtovanja;• osebnih finančnih ciljih in o tem, zakaj jih je potrebno prednostno določati;• oceni trenutne osebne finančne situacije;• obsegu finančnega načrta: iskanje najboljših strategije in finančnih instrumentov za doseg svojih ciljev s pomočjo varčevanja in zaščito imetja z zavarovanjem.				
Stopnja učenja v Kolbovem krogu	Opis dejavnosti	Načrtovan čas izvedbe	Številka prosojnic v spletnem tečaju	Učni pripomočki	Dodatne opombe
Konkretna izkušnja	<p>Udeležence prosite, da razmislijo, kako si predstavljajo svoje življenje čez eno leto, pet let ali več.</p> <p>Vprašajte jih, kaj bi želeli (doseči), ali imajo določene cilje, kakšne so njihove potrebe. Prosite jih, da na list papirja zapišejo enega ali več svojih ciljev oziroma jih narišejo.</p> <p>Zberite liste in jih nalepite na velik papir/flipchart ali na tablo.</p> <p>S skupino se pogovorite o tem, če je za uresničitev njihovih ciljev oziroma izpolnitev potreb potreben denar ali ne. Navedete lahko primere ciljev, za katere ne potrebujete denarja - na primer izguba teže ali izboljšanje odnosov s sosedi.</p>	5 minut	11-12	listi papirja formata A4 ali manjši listi papirja, pisala, velik list papirja/flipchart ali tabla.	
Razmišljajoče opazovanje	<p>Pojasnite, da so cilji, za katere potrebujete denar, finančni cilji.</p> <p>Za njihovo uresničitev potrebujete finančni načrt. To je tema tega tečaja.</p>	5 minut			

1. sklop (pribl. 65 min) Finančno načrtovanje kot instrument za dosego osebnih finančnih ciljev.

Naslov sklopa	2. Finančno načrtovanje kot instrument za dosego naših osebnih ciljev.				
Izobraževalni cilji tečaja	Na tečaju bodo udeleženci izvedeli več o: <ul style="list-style-type: none">• finančnem načrtovanju;• postopku finančnega načrtovanja;• osebnih finančnih ciljih in o tem, zakaj jih je potrebno prednostno določati;• oceni trenutne osebne finančne situacije;• obsegu finančnega načrta: iskanje najboljših strategije in finančnih instrumentov za dosego svojih ciljev s pomočjo varčevanja in zaščito imetja z zavarovanjem.				
Stopnja učenja v Kolbovem krogu	Opis dejavnosti	Načrtovan čas izvedbe	Številka prosojnic v spletnem tečaju	Učni pripomočki	Dodatne opombe
Konkretna izkušnja	<p>Udeležence prosite, da razmislijo, kako si predstavljajo svoje življenje čez eno leto, pet let ali več.</p> <p>Vprašajte jih, kaj bi želeli (doseči), ali imajo določene cilje, kakšne so njihove potrebe. Prosite jih, da na list papirja zapišejo enega ali več svojih ciljev oziroma jih narišejo.</p> <p>Zberite liste in jih nalepite na velik papir/flipchart ali na tablo.</p> <p>S skupino se pogovorite o tem, če je za uresničitev njihovih ciljev oziroma izpolnitev potreb potreben denar ali ne. Navedete lahko primere ciljev, za katere ne potrebujete denarja - na primer izguba teže ali izboljšanje odnosov s sosedi.</p>	5 minut	11-12	listi papirja formata A4 ali manjši listi papirja, pisala, velik list papirja/flipchart ali tabla.	
Razmišljajoče opazovanje	<p>Pojasnite, da so cilji, za katere potrebujete denar, finančni cilji.</p> <p>Za njihovo uresničitev potrebujete finančni načrt. To je tema tega tečaja.</p>	5 minut			

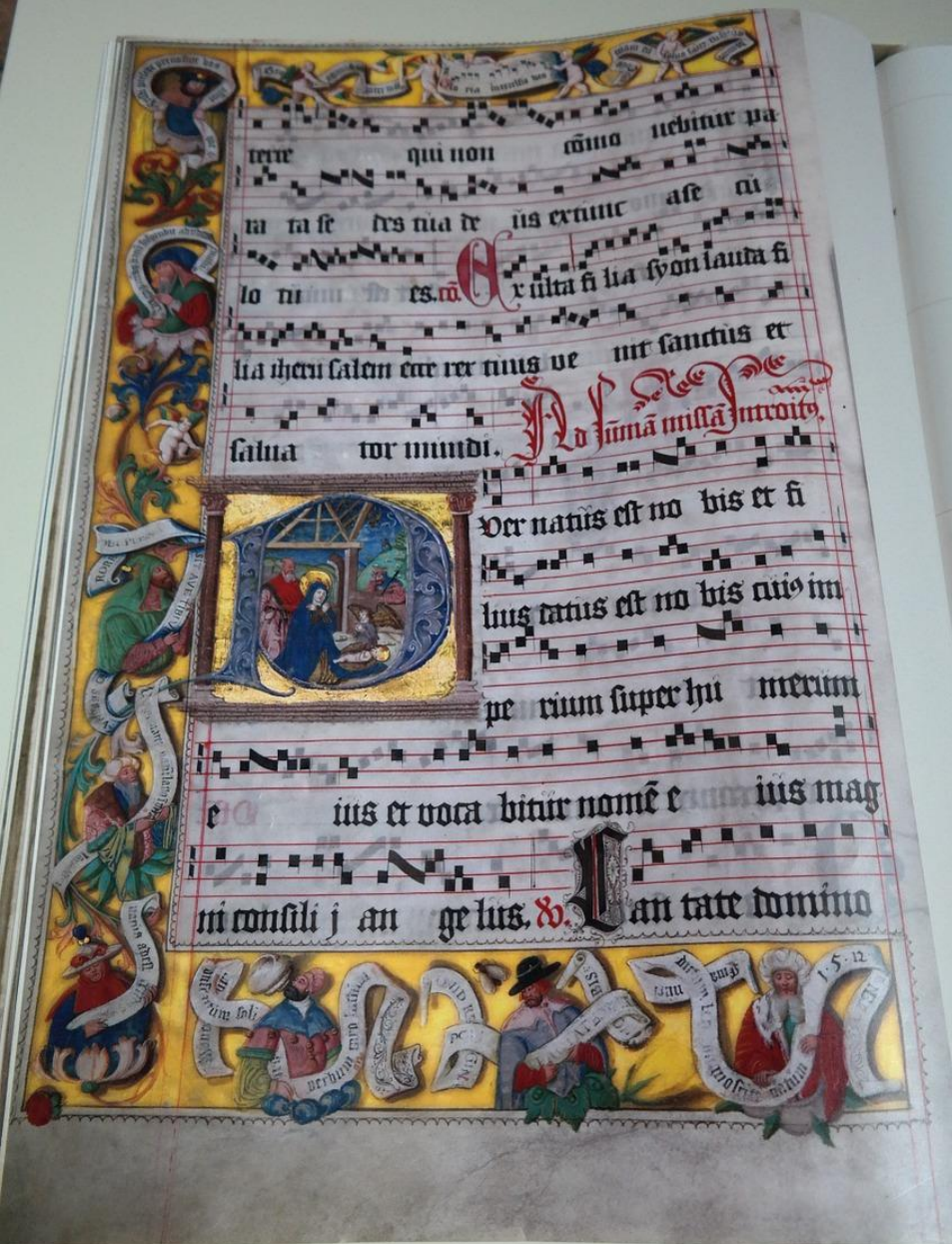
**FINANCIAL
LITERACY
THROUGH
PUBLIC
LIBRARIES**

Priporočila

Govorjenje

- Radi govorijo, zato jim dovolite, da govorijo!
- Delajte v parih, delajte v skupinah, prosite jih za karkoli - veseli bodo, zavzeti in hvaležni.

Preteklost

- Vprašajte jih o njihovi preteklosti, izkušnjah, spominih.
- Od tega živijo in si želijo deliti.

Uspeh

- Naj praznujejo uspeh (tudi majhnega).
- Ustvarite priložnost za „zmago“ 😊

Upravljanje s časom

- Ne pozabite na čas.
- Obstaja resnična nevarnost, da se vaša lekcija spremeni v pogovor.
- Pazite na udeležence in jih osredotočite na temo.

Vprašanja in odgovori

Naslednji webinar - na platformi
BigBlueButton

Kako uporabiti učno platformo FINLIT ?

8. julij, 2020, ob 13. uri (CEST)

Dobrodošli!

FINANCIAL LITERACY
THROUGH PUBLIC
LIBRARIES

<https://finlit.eu>

